

Rozbor díla: K. H. Borovský – Křest sv. Vladimíra

Umělecký text

Analýza uměleckého textu

- Literární druh – epika
- Literární forma – poezie
- Literární žánr – satirická báseň
- Téma díla – satira na zneužívání moci, hloupost autorit a pokrytectví v náboženství i politice
- Motivy díla – absurdity moci a společnosti, pokrytectví, pošetilost
- Časoprostor – starověká Rus, za doby vlády knížete Vladimíra
- Zasazení výňatku do kontextu díla – **děj**:

Kníže Vladimír se rozhodne, že musí být pokřtěn, aby byl jeho čin významný, pozve proto boha Peruna, aby jej osobně pokřtil. Perun se zdráhá, ale po Vladimírově hrozbě souhlasí, přičemž dochází k řadě absurdních a komických situací. Parodie dosahuje vrcholu, když Vladimír chce po Perunovi nesmyslné úřední úkony a zásahy do lidského chodu, což ilustruje zneužívání moci. Báseň končí ironickou pointou, kdy se ukazuje, že lidská pošetilost a povýšenost neznají hranic, a že moci je podřízen i bůh, pokud si to panovník přeje.

- Veršová výstavba – 10 zpěvů
- Lyrický subjekt – kriticky založený pozorovatel, jenž se vysmívá absurditám společnosti a moci
- Charakteristika postav
 - **Svatý Vladimír**: ruský kníže představující panovníka, který jedná autoritativně a bez rozumu, symbolizuje zneužití moci a hloupost vládců
 - **Bůh Perun**: mytologická postava parodovaná jako byrokrat, který reaguje na nesmyslné požadavky pozemských vládců, zosobňuje zesměšnění náboženské autority
 - **Kněží a dvořané**: postavy typické pro dvorskou společnost, pokrytecké, lichotící vládci
 - **Vypravěč (lyrický subjekt)**: ironicky glosuje děj a odhaluje absurditu situací, stojí na straně rozumu a spravedlnosti
- Jazykové prostředky – sylabotónický verš, pravidelný rytmus
- Typy promluv – dialogy, pásmo lyrického subjektu
- Tropý a figury – ironie, sarkasmus, přirovnání, metafora, **podle ukázky**

Literárně-historický kontext

- Zařazení autora do literární(ho)
 - období – 2. polovina 19. století
 - skupiny – Národní obrozenci
 - směru – realismus
- Další díla od autora – *Král Lávra*, *Tyrolské elegie*
- Další podobní představitelé
 - **K. J. Erben** – *Kytice*
 - **E. A. Poe** – *Havran a jiné básně*
 - **Božena Němcová** – *Babička*